

2001

Grondgebied en milieu

---

overzicht van de milieustatistieken

Het overnemen van gegevens is toegestaan mits duidelijke bronvermelding, behalve voor commerciële doeleinden | Logo NIS : J.M. Ledoux

Grondgebied en milieu

Overzicht van de milieustatistieken

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek biedt onpartijdige informatie tegen een redelijke prijs.

De informatie wordt conform de wet verspreid, meer bepaald voor wat betreft de privacy.

De statistieken worden ingedeeld in acht domeinen:

Algemeen	Economie en financiën
Grondgebied en leefmilieu	Landbouw en vergelijkbare activiteiten
Bevolking	Industrie
Samenleving	Diensten, handel en vervoer

Alle rechten voorbehouden. Het vertalen, bewerken, reproduceren op welke wijze dan ook, inbegrepen fotografie en microfilm, is niet toegelaten, tenzij met schriftelijke machtiging vanwege het Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Het citeren van korte uittreksels als toelichting of bewijsvoering in een artikel, een boekbespreking of een boek is evenwel toegestaan, mits de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

Verantwoordelijke uitgever: Claude Chérury

Grondgebied en milieu

Overzicht van de milieustatistieken

Inhoudsopgave

Lucht

- Luchtvervuiling (uitstoot van verontreinigende stoffen in de lucht) 1
- Luchtkwaliteit (concentraties van verontreinigende stoffen in de lucht, ozondagen) 5

Water

- Gebruik van watervoorraden, distributie, waterzuivering 8
- Kwaliteit van het rivierwater 12
- Vervuiling op lange termijn : vervuiling van de sedimenten van rivieren 13
- Kwaliteit van het zwemwater 14

Afval

- Productie, samenstelling, eliminatie en recycling van afval 16
- Aantal percelen bestemd voor afvalwaterzuiveringsinstallaties en afvalverwerking per gewest 22
- Radioactieve afval 27

Radioactiviteit

- Radioactieve afval 32

Effect van de vervuiling op het leefmilieu

- Staat van de bossen 34

Landschap

- Bodemgebruik en urbanisatie 38

Natuur

- Natuurreservaten 44
- Biodiversiteit 45

Economische activiteiten

- Biologische landbouw 48

Milieurecht

- Milieuovertredingen 54

Veel socio-economische statistieken zijn belangrijk voor het milieu (bevolkingsdichtheid, industriële productie van vervuilende producten, consumptie van de huishoudens, landbouw-, vervoer-, energies-tatistieken enz.). Hier zijn enkel statistieken opgenomen die specifiek over het milieu gaan.

Lucht

Luchtverontreiniging in België (1/3)

Uitstoot in de lucht van SO ₂ (in 1 000 t)							
	Totaal	Waarvan (naar bron)					
		Wegverkeer	Kracht-centrales	Industriële verbranding	Andere verbranding	Industriële processen	Andere
1980	828	12	320	..	..	..	..
1981	712	..	280	..	..	..	..
1982	694	12	275	..	..	..	..
1983	560	12	190	..	..	..	..
1984	500	..	165	..	..	..	..
1985	400	15	125	122	64	73	1
1986	377	..	115	..	..	..	..
1987	367	..	113	..	..	..	..
1988	354	..	109	..	..	..	..
1989	325	..	94	..	..	..	..
1990	372	16	99	160	41	52	4
1991	334	16	94	140	46	34	4
1992	318	16	87	146	43	23	3
1993	297	17	82	137	44	11	6
1994	253	19	82	77	34	39	2
1995	246	18	81	88	35	21	3
1996	240	13	73	93	41	17	3
1997	220	6	64	95	36	18	1
1998	203	6	60	81	36	14	6

Bron: EMEP en NIS

Uitstoot in de lucht van NO _x (in 1 000 t)							
	Totaal	Waarvan (naar bron)					
		Wegverkeer	Kracht-centrales	Industriële verbranding	Andere verbranding	Industriële processen	Andere
1980	442	..	95	..	..	..	..
1981	402	..	81	..	..	..	..
1982	381	..	77	..	..	..	..
1983	351	..	60	..	..	..	..
1984	343	..	57	..	..	..	..
1985	325	182	45	39	19	28	12
1986	317	..	47	..	..	..	..
1987	331	..	40	..	..	..	..
1988	345	..	45	..	..	..	..
1989	357	..	..	..	..	..	..
1990	339	157	60	79	20	16	7
1991	335	167	60	68	22	11	7
1992	343	175	58	72	21	9	8
1993	341	178	55	72	22	6	8
1994	342	179	58	73	20	5	7
1995	336	172	54	73	21	9	7
1996	316	151	51	73	24	8	9
1997	306	150	46	74	21	8	7
1998	301	147	46	71	21	8	8

Bron: EMEP en NIS

Luchtverontreiniging in België (2/3)

Uitstoot in de lucht van deeltjes (in 1 000 t)							
	Totaal	Waarvan (naar bron)					
		Wegverkeer	Kracht-centrales	Industriële verbranding	Andere verbranding	Industriële processen	Andere
1990	24	3	7	3	5	5	1
1994	27	8	4	5	4	6	0

Bron: OESO

Emissions atmosphériques de CO (en 1 000 t)							
	Total	dont (par source)					
		Routier	Centrales électriques	Combustion industrielle	Autres combustion	Procédés industriels	Divers
1990	1112	459	3	399	87	146	18
1994	1054	468	2	332	97	143	12
1995	1032	445	2	330	82	160	13
1996	1009	425	3	342	95	139	5
1997	949	408	3	323	79	130	6
1998	900	396	2	298	80	119	5

Bron: EMEP

Uitstoot in de lucht van NMVOS (in 1 000 t)							
	Totaal	Waarvan (naar bron)					
		Wegverkeer	Kracht-centrales	Industriële verbranding	Andere verbranding	Industriële processen	Andere
1985	..	185	3	13	17	29	82
1990	354	123	0	5	8	51	99
1991	313	110	0	3	8	37	93
1992	313	114	0	4	8	37	87
1993	311	113	1	3	8	36	88
1994	305	113	1	3	8	35	82
1995	294	107	1	3	8	34	81
1996	274	86	1	3	9	34	79
1997	270	84	1	3	8	33	78
1998	268	81	1	3	8	33	78

Bron: EMEP

Luchtverontreiniging in België (3/3)

	Uitstoot in de lucht					
	NMVOS	CH4	CO2	CO	N2O*	NH3
	1000 t	1000 t	Mio t	1000 t	1000 t	1000 t
1979	..	..	134	..	39	..
1980	..	..	127	..	38	..
1981	..	..	117	..	35	..
1982	..	..	113	..	33	..
1983	..	..	103	..	29	..
1984	..	..	104	..	29	..
1985	..	..	105	..	26	89
1986	..	..	106	..	26	..
1987	..	..	106	..	26	..
1988	..	..	107	..	27	..
1989	..	..	110	..	..	..
1990	354	589	109	1112	31	107
1991	313	593	117	1120	31	93
1992	313	591	117	1138	30	92
1993	311	599	113	1104	31	97
1994	305	597	117	1054	35	96
1995	294	597	117	1032	36	97
1996	274	601	125	1009	37	99
1997	270	586	123	949	36	99
1998	268	586	123	900	..	99

Bron: EMEP (<http://www.emep.int>); *Hecq & al (1990) voor 1979-1988

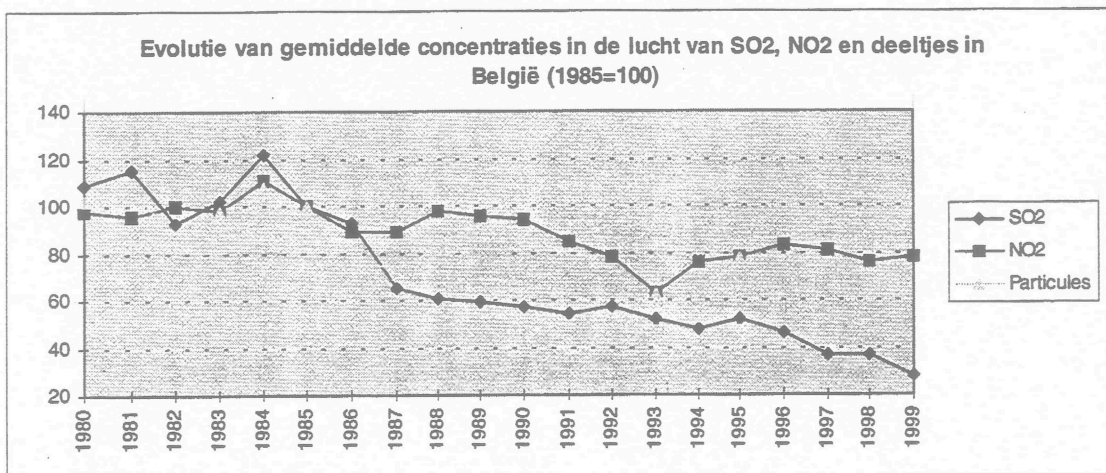
Uitstoot in de lucht van zware metalen									
	Pb	Hg	Cd	As	Cr	Cu	Ni	Se	Zn
	tons	tons	tons	tons	tons	tons	tons	tons	tons
1994	325	6	4	5	27	46	53	23	242
1995	336	5	6	6	48	56	47	19	287
1996	297	6	5	5	32	33	58	8	220
1997	285	4	6	4	28	30	49	8	176

Bron: EMEP (<http://www.emep.int>)

Luchtkwaliteit

	Gemiddelde concentraties van stoffen in de lucht		
	(1985 = 100)		
	SO ₂	NO ₂	Deeltjes
1980	109	98	102
1981	115	96	108
1982	93	100	87
1983	102	98	98
1984	122	111	108
1985	100	100	100
1986	93	89	82
1987	65	89	71
1988	61	98	81
1989	..	..	..
1990	57	94	79
1991	54	85	70
1992	57	78	68
1993	52	63	63
1994	48	76	64
1995	52	78	78
1996	46	83	..
1997	37	81	..
1998	37	76	..
1999	28	78	..

Bron: volgens IRCEL (<http://www.irceline.be>)

Ozonconcentraties in de lucht (1979-2000)

	Ozonoverlast voor de bossen (1)	Ozonoverlast voor de gewassen (2)	Ozonoverlast voor de volksgezondheid (3)	Aantal dagen met invloed op de gezondheid (4)	Aantal ozondagen (5)	Aantal bevolking-alert-dagen (6)
	$\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{uur}$	$\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{uur}$	$\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{uur}$	8-uur > 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1-uur > 180 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1-uur > 360 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1979	..	..	..	23	9	1
1980	..	..	..	15	4	0
1981	..	..	..	10	7	0
1982	..	..	..	38	22	0
1983	..	..	..	47	25	0
1984	..	..	..	51	31	2
1985	..	..	..	23	10	1
1986	..	..	..	27	6	0
1987	9121	5008	1372	28	13	0
1988	8711	3155	881	23	3	0
1989	28263	21131	6586	68	28	0
1990	31758	19529	9527	68	33	2
1991	10178	5024	1038	29	9	0
1992	14159	10679	2827	37	9	0
1993	13598	10271	2495	31	8	0
1994	23045	19268	5283	52	20	0
1995	25691	16356	8049	54	32	0
1996	18843	11254	2720	43	12	0
1997	21577	9215	4207	47	16	0
1998	14972	9545	2589	31	8	0
1999	23992	15252	3496	57	13	0
2000	11412	7355	801	24	6	0

Bron: IRCEL (<http://www.irceline.be>)

(1) Geaccumuleerde overschrijding van de uurgemiddelde ozonconcentraties groter dan 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (per dag beperkt tot de tijdspanne van 8 tot 20 u MET), geaccumuleerd tijdens de zomer (april tot september)

(2) Geaccumuleerde overschrijding van de uurgemiddelde ozonconcentraties groter dan 80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (per dag beperkt tot de tijdspanne van 8 tot 20 u MET), geaccumuleerd tijdens het groeiseizoen (mei, juni en juli)

(3) Geaccumuleerde overschrijding van de maximum 8-uursgemiddelde concentratie groter dan 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$

(4) "Dag met invloed op de gezondheid: dag waarop ten minste 1 keer 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ ozon voor het gemiddelde over acht uur wordt overschreden"

(5) "Ozon-dag": dag waarop de EU-drempelwaarde voor het informeren van de bevolking, i.e. 1-uur>180 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, ten minste 1 keer wordt overschreden

(6) "Bevolking-alert-dag": dag waarop de EU-drempelwaarde voor het informeren van de bevolking, i.e. 1-uur>360 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, ten minste 1 keer wordt overschreden

Water

Zoetwatercapaciteit

Gebruik van de watervoorraden

Zoetwatercapaciteit (miljoen m³)

	1994	1995	1996	1997	1998
Totale zoetwatercapaciteit	16255	22350	11991	18982	29962
Neerslag	27315	28496	21599	24762	32107
Evapotranspiratie	19228	15730	13915	12992	12057
Jaarlijkse instroom*	8168	9584	4307	7211	915
Jaarlijkse uitstroom**	17802	19839	9291	11134	16464
waarvan : naar de zee	1053	892	538		
Grondwater beschikbaar voor jaarlijkse afname	960				

Bron : Eurostat New Cronos

* Meestal uit Frankrijk - ** Meestal naar Nederland

Zoetwaterafname volgens belangrijkste doeleinde (miljoen m³)

	1980	1995	1996	1997	1998
Totale afname	9299	8126	7410	7618	7455
Oppervlakte water	8521	7424	6726	6945	6803
Grondwater	778	702	684	673	652

Bron: NIS

Benuttigingsgraad van de zoetwatercapaciteit (% van de capaciteit)

	1995	1996	1997	1998
Oppervlakte water	36%	62%	40%	25%
Grondwater	73%			

Bron: NIS

Distributie van drinkwater in België (miljoen m³)

	1990	1996	1997	1998	1999	2000
Volume water beschikbaar voor de distributie	625,21	703,02	784,46	717,55	721,51	722,18
waarvan :						
Grondwaterwinning	510,00	486,82	491,73	483,45	494,10	497,48
Behandeld oppervlaktewater	175,04	231,95	267,97	259,18	251,12	247,52
Verlies*	-92,22	-90,24	-89,96	-86,91	-88,60	-87,34
Netto invoer	32,39	74,50	114,72	61,82	64,88	64,53
Aantal aansluitingen in gebruik (x 1000)	3276,00	3548,00	3868,00	3971,00	3990,66	4034,07

Bron: NIS

* Waterverlies te wijten aan beschadigd distributienet

Zoetwatercapaciteit

Zoetwaterafname volgens belangrijkste doeleinde

	1995	1996	1997	1998
Totale zoetwaterafname (miljoen m³)				
Openbaar net	727	719	760	743
Landbouw*	13	15	16	18
Mijnbouw*	37	26	32	31
Industrie-fabricatieprocessen*	1502	1468	1356	1404
waarvan: voedingindustrie (NACE 15)	57	52	49	49
waarvan: koeling	1113	1079	918	1027
Elektriciteitscentrales (koeling)*	4716	4027	4397	4244
Bouwindustrie*	4	6	3	5
Andere activiteiten*	1126	1147	1052	1009
Huishoudelijke sector*	1	1	1	1
Oppervlakte water (miljoen m³)				
Openbaar net	215	232	268	259
Landbouw*	3	4	3	4
Mijnbouw*	7	6	4	7
Industrie-fabricatieprocessen*	1406	1367	1254	1303
waarvan: voedingindustrie (NACE 15)	24	18	16	16
waarvan: koeling	..	..	..	..
Elektriciteitscentrales (koeling)*	4713	4023	4395	4242
Bouwindustrie*	3	2	2	1
Andere activiteiten*	1077	1092	1019	987
Huishoudelijke sector*	..	..	..	..
Grondwater (miljoen m³)				
Openbaar net	512	487	492	483
Landbouw*	9	11	12	14
Mijnbouw*	30	21	29	25
Industrie-fabricatieprocessen*	97	101	103	100
waarvan: voedingindustrie (NACE 15)	32	34	33	33
waarvan: koeling	..	..	..	..
Elektriciteitscentrales (koeling)*	3	4	2	3
Bouwindustrie*	1	3	1	3
Andere activiteiten*	49	56	33	23
Huishoudelijke sector*	1	1	1	1

Zoetwatercapaciteit

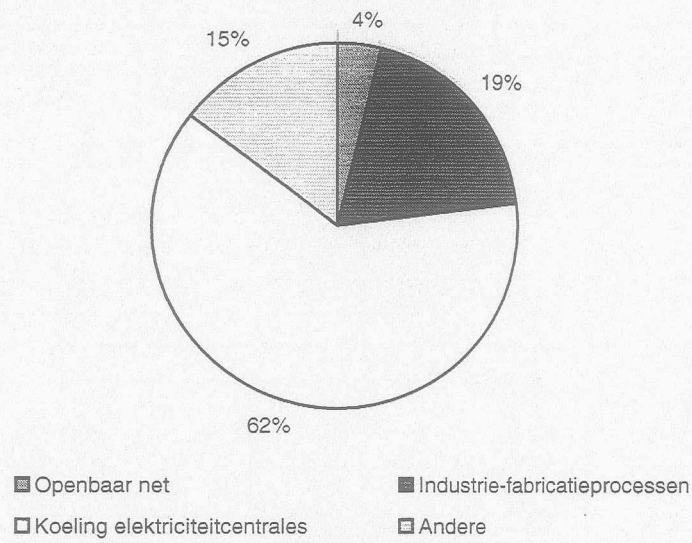
Afvalwaterzuivering in België

	Aantal openbare zuiveringsstations	Capaciteit (inwoner- equivalenten)	Bevolking aangesloten op een openbaar zuiveringsstation	Bevolking aangesloten op een openbaar rioleringsnet
1951	23	196.450	..	..
1952	27	224.450	..	..
1953	27	224.450	..	..
1954	28	233.450	..	..
1955	30	247.950	..	..
1956	33	276.950	..	..
1957	40	342.850	..	..
1958	41	352.850	..	..
1959	44	361.450	..	..
1960	45	363.450	..	..
1961	45	363.450	..	..
1962	49	429.450	..	..
1963	49	501.450	..	..
1964	51	525.750	..	..
1965	52	549.450	..	..
1966	52	549.450	..	..
1967	57	599.450	..	..
1968	60	624.800	..	..
1969	61	630.230	..	..
1970	63	1.046.230	..	..
1971	66	1.030.230	..	..
1972	66	1.030.230	..	..
1973	73	1.121.980	..	..
1974	64	1.332.280	..	..
1975	75	1.286.880	..	..
1976	79	1.419.180	..	..
1977	85	1.488.880	..	..
1978	96	2.284.080	..	..
1979	97	2.259.580	..	..
1980	..	..	22,9%	..
1981	..	..	..	..
1982	..	..	..	..
1983	..	..	..	..
1984	..	..	..	..
1985	163	4.261.865	..	..
1986	177	4.747.353	..	..
1987	195	5.049.919	..	..
1988	202	5.171.868	..	..
1989	221	5.315.053	..	..
1990	239	5.399.618	..	..
1991	252	5.453.133	..	79,9%*
1992	256	5.501.883	..	..
1993	267	5.478.263	..	..
1994	302	5.747.883	..	..
1995	340	5.907.598	28,8%	81,5%
1996	372	6.268.173	30,3%	81,6%
1997	387	6.272.983	34,6%	81,7%
1998	414	6.456.947	38,0%	82,9%

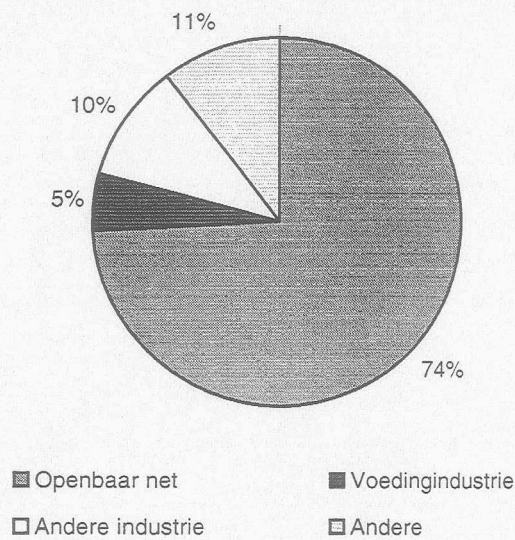

Zoetwatercapaciteit

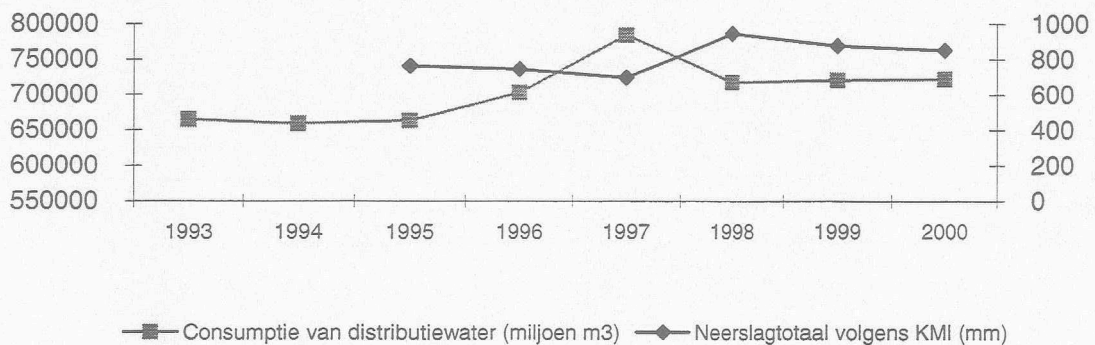
Oppervlakte zoetwatercapaciteit in 1998 (miljoen m³)

Grondwaterafname in 1998 (miljoen m³)

Consumptie van distributiewater en neerslag

Kwaliteit van het rivierwater

Gemiddelde jaarlijkse concentratie

Scheldebekken *

	Zuurstof opgelost (mgO ₂ /liter)		Biochemisch zuurstof vraag (mgO ₂ /liter)		Totale concentratie nitraten (mgNO ₃ /liter)		Fosfor Totaal (mgP/liter)		Totale concentratie ammonium (mgN/liter)	
	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop
1994	7,4	5,5	2,9	-	5,23	4,59	2,280	0,410	4,230	0,883
1995	7,4	5,8	3,9	-	5,79	4,53	0,880	0,375	3,210	0,725
1996	7,4	6,9	5,7	11,0	4,67	3,05	0,800	0,660	4,430	1,058
1997	6,4	6,8	4,3	6,1	4,55	4,17	0,980	1,068	4,925	0,804

	Totale concentratie lood (µgPb/liter)		Totale concentratie cadmium (µgCd/liter)		Totale concentratie chroom (µgCr/liter)		Totale concentratie koper (µgCu/liter)	
	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop
1994	8	-	0,7	1	2,4	-	12,6	33,0
1995	5,1	6,2	0,2	1	2,0	10	7,1	15,0
1996	8,5	13	0,3	1	2,8	11	16,2	12,0
1997	7,8	12	0,3	1	2,4	10	9,8	12,0
Niet te overschrijden norm(a)	50 µg/liter		5 µg/liter		50 µg/liter		50 µg/liter	

* : metingen aan de grenzen; aan de bovenloop in het meetstation Bléharies, aan de benedenloop in het meetstation Doel.

a) Richtlijn 75/440/EEG van 16 juni 1975, verbeterd door de richtlijn van de Raad van 9 oktober 1980

Bronnen : DGRNE (Bléharies) en VMM (Doel)

Maasbekken *

	Zuurstof opgelost (mgO ₂ /liter)		Biochemisch zuurstof vraag (mgO ₂ /liter)		Totale concentratie nitraten (mgNO ₃ /liter)		Fosfor Totaal (mgP/liter)		Totale concentratie ammonium (mgN/liter)	
	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop
1994	10,2	6,9	< 2	2	2,57	3,05	1,560	0,940	0,070	0,320
1995	10,4	8,5	2,0	2,3	2,98	2,96	0,410	0,570	0,030	0,400
1996	11	8,2	2,5	3,7	2,00	2,84	0,150	0,410	0,050	0,820
1997	11	8,7	< 2	2,3	2,41	3,38	0,100	0,420	0,056	0,690

	Totale concentratie lood (µgPb/liter)		Totale concentratie cadmium (µgCd/liter)		Totale concentratie chroom (µgCr/liter)		Totale concentratie koper (µgCu/liter)	
	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop	boven-loop	beneden-loop
1994	4	3,3	< 0,1	0,2	< 1	1,5	2,7	3,9
1995	1,6	3,5	< 0,1	0,5	< 1	1,1	1,7	3,4
1996	3,9	5,3	< 0,1	0,8	< 1	1,3	1,8	5,3
1997	2,6	3,4	< 0,1	0,4	< 1	0,9	1,8	3,7
Niet te overschrijden norm(b)	50 µg/liter		5 µg/liter		50 µg/liter		50 µg/liter	

* : metingen aan de grenzen; aan de bovenloop in het meetstation Heer-Agimont, aan de benedenloop in het meetstation Eijsden

a) Richtlijn 75/440/EEG van 16 juni 1975, verbeterd door de richtlijn van de Raad van 9 oktober 1980

Bron: DGRNE

POLLUENTEN IN RIVIERAFZETTINGEN

Samenstelling van de bovenste overstromings sedimenten van een aantal rivieren

Rivier	Gemeente	Fosfaat		Organische Koolstof		Arsenicum As (ppm)	Barium Ba (pm)	Cadmium Cd (ppm)	Chroom Cr (ppm)	Koper Cu (ppm)	Lood Pb (ppm)	Zink Zn (ppm)
		P2O5 (%)	C org. (%)	C org. (%)	As (ppm)							
Groot Schijn	Deurne	0,81	2,43	33	383	6,8	149	176	144	874		
Zenne	Weerde	0,44	1,85	55	904	6,6	156	239	723	1842		
Leie	Wevelgem	0,44	3,78	68	798	4,8	180	196	530	1305		
Viroin	Treignes	0,16	2,29	16	632	2,6	124	24	109	257		
Ourthe	Hotton	0,20	2,63	10	352	2,8	125	22	46	206		

Opmerking: Het gaat hier om sedimenten die buiten de riverbedding afgezet worden in periodes van hoogwater. De zware-metaalconcentraties kunnen van natuurlijke oorsprong zijn (Viroin, Ourthe) Stalen genomen tussen 1992 en 1994. Er zijn eveneens gegevens beschikbaar voor andere rivieren

Bron: Belgische Geologische Dienst

Mate van vervuiling van de sedimenten voor een aantal rivieren:

Concentratietoename tussen de onderste "pre-industriële" laag en de bovenste recente laag van de sedimenten (in %)

Rivier	Gemeente	Fosfaat		Organische Koolstof		Arsenicum As	Barium Ba	Cadmium Cd	Chroom Cr	Koper Cu	Lood Pb	Zink Zn
		P2O5	C org.	C org.	As							
Groot Schijn	Deurne	-25	479	-3	54	903	-41	3420	800	2262		
Zenne	Weerde	42	1	224	38	221	88	157	21	122		
Leie	Wevelgem	193	613	353	152	601	109	3820	2309	1971		
Viroin	Treignes	20	2	-30	-38	-46	36	-11	-82	-70		
Ourthe	Hotton	54	807	-29	1	40	8	10	64	126		

Opmerking: Stalen genomen tussen 1992 en 1994. Er zijn eveneens gegevens beschikbaar voor andere rivieren

Bron: Belgische Geologische Dienst

Kwaliteit van het zwemwater* in België

Relevante parameters: Totaalgehalte colibacteriën, gehalte fecale colibacteriën, minerale olie, oppervlakteactieve stoffen, fenolen

Badzones aan de kust		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Totaal aantal gemeten badzones	nb	39	39	39	39	39	39	39
Voldoet aan de stringenter kwaliteitsnormen	%	31	13	15	21	15	13	15
Voldoet aan de verplichte normen	%	62	82	82	80	77	87	85
Onvoldoende bemonsterd	%	0	3	0	0	0	0	0
Voldoet niet aan de normen	%	8	3	3	0	8	0	0
Zwemverbod	%	0	0	0	0	0	0	0

Badzones in zoet water		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Totaal aantal gemeten badzones	nb	86	87	55	56	55	52	51
Voldoet aan de stringenter kwaliteitsnormen	%	27	33	67	61	64	52	43
Voldoet aan de verplichte normen	%	23	8	18	34	33	40	47
Onvoldoende bemonsterd	%	6	5	2	0	0	0	0
Voldoet niet aan de normen	%	40	54	13	5	4	8	8
Zwemverbod	%	5	0	0	0	0	0	2

Bron: Europese Commissie (<http://europa.eu.int/water/water-bathing/report/be.html>)

* Zwemwater: zone waarin het baden door de bevoegde instanties uitdrukkelijk is toegestaan, dan wel niet is verboden en gewoonlijk door een groot aantal baders wordt beoefend.

- (1) Voldoet aan de aanbevolen stringenter waarden voor de eerste twee parameters (microbiologische parameters) en aan de minimumkwaliteitsnormen voor de overige drie parameters (fysisch-chemische parameters)
  - (2) Voldoet aan de minimumkwaliteitsnormen voor alle parameters, maar niet aan de aanbevolen stringenter waarden
-

Afval

Afval: productie

	Industrie	Gemeen- telijk afval	waarvan huis- houdens	Andere	Totaal	waarvan gevaarlijk afval
	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t
1980	..	3499	..	..	..	..
1981	..	3550	..	..	..	..
1982	..	3571	..	..	..	..
1983	..	3573	..	..	..	..
1984	..	3574	..	..	..	..
1991	..	..	3794	..	..	..
1992	..	..	3917	..	..	..
1993	23608	4841	4095	4951	33400	..
1994	23694	5070	4267	4707	33471	..
1995	24800	5014	4291	5039	34853	776
1996	25520	5047	4227	..	..	..
1997	24731	5386	4358	..	..	..
1998	25295	5378	4430	4085	34758	..
1999	24913	5473	4490	3671	34057	..

Bron: raming NIS

Afval: productie door industrie

	<u>Mijnbouw</u>	<u>Ver- werkende nijverheid</u>	<u>Productie en distributie van energie</u>	<u>Zuivering en distributie van water</u>	<u>Bouw- nijverheid</u>
	<u>1000 t</u>	<u>1000 t</u>	<u>1000 t</u>	<u>1000 t</u>	<u>1000 t</u>
1992	721	13989	..	148	..
1993	..	12570	1089	84	..
1994	601	12370	1053	68	..
1995	618	13240	1183	56	..
1996	619	..	1106	74	..
1997	..	..	1187	83	..
1998	..	..	1194	75	..
1999	..	13779	1287	131	..

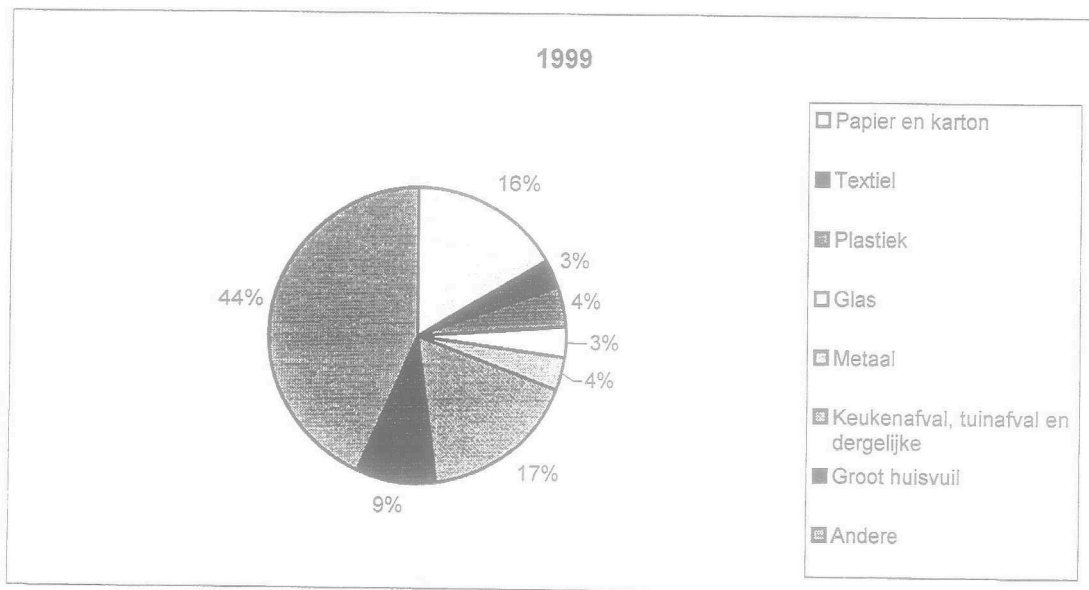
Bron: raming NIS

Gemeetelijk afval: samenstelling

	Papier en karton	Textiel	Plastiek	Glas	Metaal	Keuken- afval, tuinafval en der- gelijke	Groot huisvuil	Andere
	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t
1989	..	..	318	314	153	..	..	..
1990	..	209	323	318	155	..	..	..
1994	790	166	277	207	206	1359	540	1524
1995	763	159	264	183	198	1292	488	1667
1996	802	156	247	181	196	1185	489	1790
1997	810	203	280	169	196	1047	514	2167
1998	862	161	249	183	199	941	529	2255
1999	899	158	244	187	200	924	488	2374

Bron: raming NIS

Gemeentelijk afval: selectieve verzameling, eliminatie, recyclage

---

	Selectieve verzameling	Eliminatie van gemeentelijk afval				Recyclage
		Compost	Totale incineratie	waarvan met recuperatie van energie	Vuilnisbelt	
	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t	1000 t
1980	..	385	805	245	1750	560
1990	485	247	1559	983	2232	318
1991	616	243	1553	1016	2228	402
1992	767	277	1590	1090	2127	519
1993	957	287	1519	1058	2203	625
1994	1193	324	1527	1105	2174	801
1995	1397	327	1489	1106	2107	951
1996	1739	510	1385	1058	1885	1253
1997	2282	748	1464	1184	1649	1664
1998	2446	831	1382	1149	1473	1982
1999	2805	..	..	..	..	..

Bron: raming NIS

Gemeentelijk afval: indicatoren

	Collecte			Niet ge- recycleerd afval	Percentage gerecycleerd afval ten opzichte van het gebruik	
	Gemeentelijk afval Kg/hab	waarvan huishoudens Kg/hab	waarvan selectieve collecte Kg/hab		verbrand of gestort Kg/hab	Papier en karton %
1975	..	..	..	..	9	..
1980	350	..	..	..	15	33
1981	..	..	..	..	15	33
1982	364	333	..	..	..	32
1983	..	..	..	..	14	32
1984	..	..	..	..	14	36
1985	..	..	..	..	14	42
1986	..	..	..	..	14	44
1987	..	..	..	..	14	39
1990	421	357	49	381	13	59
1991	447	380	62	..	13	55
1992	461	391	77	..	13	54
1993	481	407	95	..	13	55
1994	502	422	118	..	14	67
1995	495	424	135	355	12	67
1996	498	417	171	322	15	66
1997	530	428	224	306	16	75
1998	528	435	240	279	..	..
1999	536	440	275	..	..	..

Bron: raming NIS en EMA (Percentage gerecycleerd afval)

Afval**Aantal percelen bestemd voor de afvalwaterzuiveringsinstallaties en hun totale oppervlakte per gewest**

	België				Vlaams Gewest			
	Aantal percelen	Oppervlakte			Aantal percelen	Oppervlakte		
		ha	a	ca		ha	a	ca
1980	273	138	33	38	121	97	57	93
1985	324	271	64	18	168	178	57	17
1990	428	387	26	31	217	252	97	28
1991	443	401	60	82	225	257	48	23
1992	454	405	35	89	227	258	46	39
1993	484	435	94	77	241	270	45	87
1994	496	459	65	15	242	280	37	28
1995	517	483	1	98	254	300	48	65
1996	546	506	83	2	266	312	77	54
1997	575	532	75	3	281	303	8	73
1998	611	567	72	15	305	359	35	39
1999	640	584	75	91	325	371	87	0
2000	653	612	36	36	331	395	78	18

Brussels Hoofdstedelijk				Waals Gewest				
Aantal percelen	Oppervlakte			Aantal percelen	Oppervlakte			
	ha	a	ca		ha	a	ca	
1	0	48	42	151	40	27	3	1980
1	0	43	7	155	92	63	94	1985
1	0	43	7	206	133	85	96	1990
1	0	43	7	217	143	69	52	1991
2	0	44	91	225	146	44	59	1992
2	0	31	84	241	165	17	6	1993
2	0	42	48	252	178	85	69	1994
2	0	42	18	261	182	11	15	1995
2	0	42	18	278	193	63	30	1996
2	0	42	18	292	199	62	30	1997
3	0	42	40	303	207	94	36	1998
3	0	42	40	312	212	46	51	1999
3	0	42	40	319	216	15	78	2000

Afval**Aantal percelen bestemd voor afvalverwerking en hun totale oppervlakte per gewest**

	België				Vlaams Gewest			
	Aantal percelen	Oppervlakte			Aantal percelen	Oppervlakte		
		ha	a	ca		ha	a	ca
1980	47	45	9	65	32	40	62	15
1985	76	128	21	19	44	106	52	12
1990	82	172	70	6	59	146	46	38
1991	86	174	10	20	61	147	86	25
1992	102	180	58	50	69	150	53	43
1993	124	231	51	32	81	193	41	24
1994	148	246	3	48	91	201	63	66
1995	193	290	57	20	113	238	89	24
1996	231	317	56	61	131	257	76	4
1997	338	383	46	22	206	125	48	30
1998	420	463	87	62	260	374	61	23
1999	460	518	84	94	285	422	73	15
2000	504	594	37	35	316	465	51	9

Brussels Hoofdstedelijk				Waals Gewest				
Aantal percelen	Oppervlakte			Aantal percelen	Oppervlakte			
	ha	a	ca		ha	a	ca	
3	1	37	89	12	3	9	61	1980
2	1	22	77	30	20	46	30	1985
3	3	26	6	20	22	97	62	1990
3	3	26	6	22	22	97	89	1991
2	2	3	29	31	28	1	78	1992
3	3	26	6	40	34	84	2	1993
3	3	26	6	54	41	13	76	1994
4	3	26	6	76	48	41	90	1995
5	3	26	6	95	55	154	51	1996
7	4	57	56	125	75	79	93	1997
8	4	57	56	152	84	68	83	1998
8	4	57	56	167	91	54	23	1999
10	7	51	2	178	121	35	24	2000

Radioactief afval

Ophaling en transport van radioactief afval

Ophaling:	Eenheid	1999
Courant geproduceerd niet-geconditioneerd afval:		
Brandbaar vast bèta-gamma-afval	t	118
Onbrandbaar vast bèta-gamma-afval	m ³	362
Brandbaar vloeibaar afval	m ³	55
Vast alfaverdacht afval	m ³	180
Vast alfabesmet afval	m ³	22
Effluenten	m ³	7984
Speciaal afval:		
Allerlei speciaal afval (1)	m ³	115
Bronnen (2)	m ³	3
Rookdetectoren	m ³	5
Geconditioneerd afval:		
< 0,5 mSv/h op < 1 meter	m ³	50
> 0,5 mSv/h op 1 meter	m ³	
Radiumhoudend afval	m ³	1,2
Aantal transporten:		
	Eenheid	1999
Geconditioneerd afval	aantal	7
Niet-geconditioneerd afval	aantal	277

(1) Middelactieve vloeistoffen en middelactief vast afval, alfabemette vloeistoffen, Ra/Th-besmet vast afval, handschoenkasten

(2) Allerhande vervallen bronnen, inclusief Ra-naalden

Radioactief afval

Verwerking van radioactief afval

Hoeveelheid verwerkt afval

Type afval	Type van verwerking	Eenheid	1993	1994	1995
Brandbaar laagactief afval	Verbranding	t	185	195	183
Niet-brandbaar laagactief afval	Verkleinen en verpakken	m ³	205	156	79
Niet-brandbaar laagactief afval	Supercompactie	m ³	1153	499	769
Alfaverdacht vast afval	Verkleinen en herverpakken	m ³	106	501	152
Handschoendozen	Verkleinen en herverpakken	stuks	35	31	15
Middelactief en alfabesmet afvalwater	Concentreren door indampen	m ³	4,9	4,6	7
Brandbare vloeistoffen	Verbranding	t	41	58	37
Condensaten	Gecontroleerde lozing	m ³	13656	13419	17780
Verdacht afvalwater	Conventionele behandeling	m ³	38719	44229	26135
Laagactief afvalwater	Flocculatie	m ³	7874	6526	7160
Gezuiverd afvalwater	Gecontroleerde lozing	m ³	59468	63615	52801

Conditionering van radioactief afval

Hoeveelheid geproduceerd eindproduct

Type afval	Type conditionering	Eenheid	1993	1994	1995
Verwerkt laagactief vast afval	Cementering	m ³	299,2	483,2	717,4
Slib uit de waterbehandeling	Bituminering	m ³	53,6	36,4	52,8
Middelactief vast afval	Cementering	m ³	27	18,2	10
Middelactief vast afval	Bituminering	m ³			0
Concentraat uit indamping	Bituminering	m ³			0
Hoogactief vast afval	Cementering	m ³	0	0	8,6

Evolutie van de stock van radioactief geconditioneerd afval opgeslagen in België

Hoeveelheid op het eind van het jaar (m³)

	1990	1991	1992	1993
Categorie A- of laagactief afval	5.565	6.354	7.079	7.447
Categorie B- of middelactief afval	3.124	3.233	3.314	3.348
Categorie C- of hoogactief afval	173	195	195	195

* Vóór 1983 werden 15000 m³ geconditioneerd afval in Noord-Atlantica gedumpt (bron: JRC)

Categorie A- of laagactief afval

Deze categorie omvat hoofdzakelijk bèta- en gammastralers met een lage stralingsintensiteit en een halveringstijd van minder dan 30 jaar. Soms bevat dit afval ook zeer kleine hoeveelheden langlevende stoffen (alfastralers). Dit afval wordt voortgebracht bij de opwekking van elektriciteit in kerncentrales en bij het gebruiken of vervaardigen van radionucliden.

Categorie B- of middelactief afval

Deze categorie omvat vooral afval dat besmet is met alfastralers die meestal een halveringstijd hebben van meer dan 30 jaar. In dit afval zitten bovendien middelgrote hoeveelheden bèta- en gammastralers. Het merendeel van dit afval wordt geproduceerd bij de fabricage van kernbrandstof, bij onderzoek op bestraalde kernbrandstof en bij de opwerking ervan.

Categorie C- of hoogactief afval

Dit afval bevat aanzienlijke hoeveelheden bèta- en gammastralende stoffen met een korte tot middellange halveringstijd en alfastralers met een lange halveringstijd. Dit afval is voornamelijk afkomstig van onderzoek op en opwerking van bestraalde kernbrandstof. Dit afval geeft warmte af.

Bron: Belgoproces (Jaarverslagen)

<http://www.belgoproces.be>

1996	1997	1998	1999	2000	2001
202	133	114	128		
48,6	22	91	67		
1171	578	812	561		
0	484	209	586		
88	87	56	74		
6079	6853	4077	1494		
30395	15357	17175	19888		
4217	3522	3792	4772		
40948	26333	23985	26392		

1996	1997	1998	1999	2000	2001
515,6	327,2	387,2	315,6		
54,8	48	38	34,4		
0	7,6	3,2	6		
0	0	3,5	0,2		
0	0	95,7	70,2		
17,1	6,9	0	0		

1994	1995	1996	1997	1998	1999
8.266	9.129	9.833	10.410	10.845	11.293
3.362	3.456	3.490	3.538	3.715	3.812
195	201	213	215	215	215

Radioactiviteit

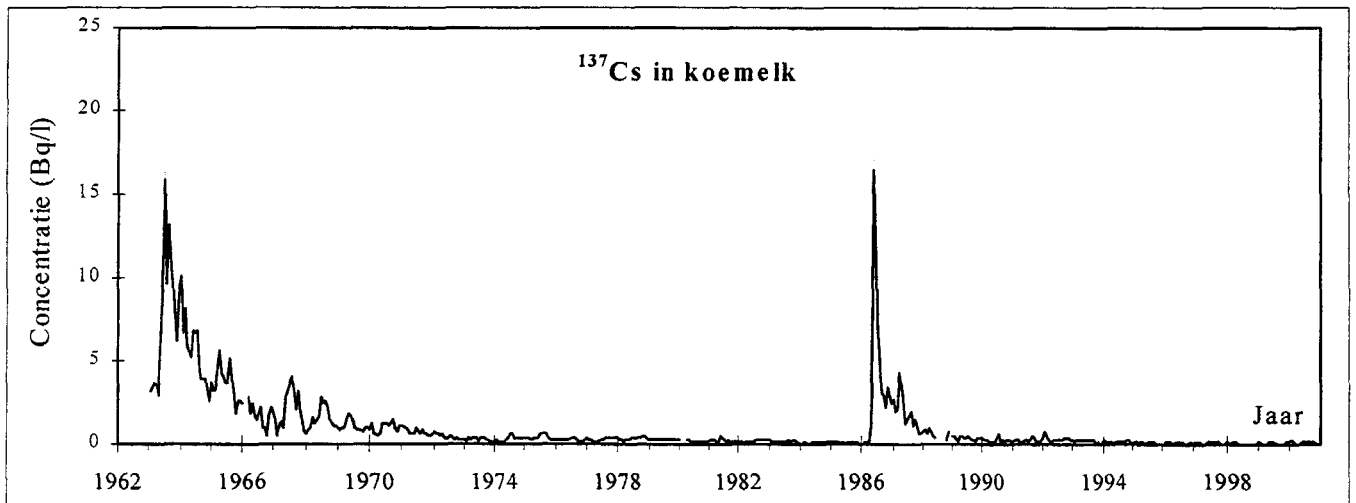
Radioactieve neerslag in België

^{137}Cs en ^{90}Sr in koemelk

Jaarlijkse gemiddelde (op de basis van ongeveer 13 meten per jaar in een boerderij van Dessel)

	Cs-137 (Bq/L)	Sr-90 (Bq/l)
	DESSEL	DESSEL
1963	7,75	0,63
1964	5,76	0,79
1965	3,59	0,74
1966	1,78	0,48
1967	2,08	0,35
1968	1,57	0,31
1969	1,09	0,27
1970	1,00	0,24
1971	0,72	0,27
1972	0,37	0,23
1973	0,26	0,23
1974	0,32	0,22
1975	0,37	0,20
1976	0,24	0,16
1977	0,27	0,14
1978	0,32	0,18
1979	0,29	0,21
1980	0,15	0,22
1981	0,21	0,19
1982	0,15	0,15
1983	0,19	0,17
1984	0,09	0,18
1985	0,09	0,13
1986	3,42	0,15
1987	2,47	0,16
1988	0,62	0,14
1989	0,37	0,12
1990	0,24	0,16
1991	0,21	
1992	0,32	
1993	0,17	
1994	0,13	
1995	0,09	
1996	0,09	
1997	0,08	
1998	0,06	
1999	0,08	
2000	0,08	

Bron: SCK (<http://www.sckcen.be>), berekeningen NIS

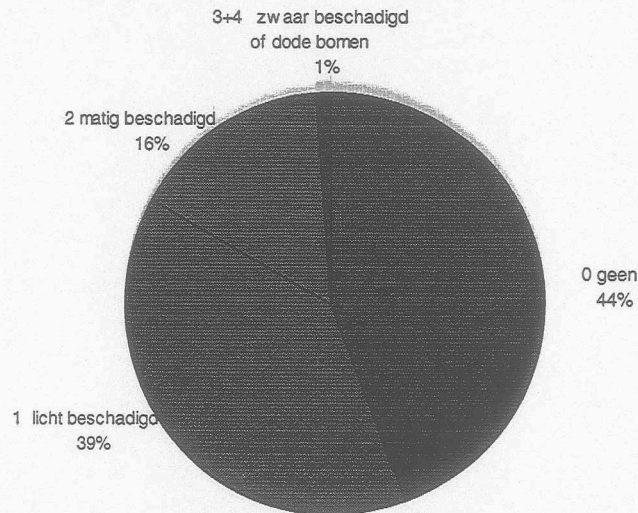
Effect van de vervuiling op het leefmilieu

Staat van de bossen

% van ontbladerde bomen in België in 1998			
Grootte klasse	% van ontbladering	Graad	% van ontbladerde bomen
0	tot 10%	geen	44,2
1	>10 t/m 25%	licht beschadigd	38,8
2	>25 t/m 60%	beschadigd matig	15,9
3	>60 tot <100%	zwaar beschadigd	
4	100%	dode bomen	
3 + 4			1,1
2 + 3 + 4			17,0

Bron : ECE-VN en Europese Commissie (DG VI - Gemaakt door BFH)

België 1998 - % van ontbladerde bomen per ontbladeringsklas

Staat van de bossen in 1998 (Alle soorten): vergelijking met buurlanden

	Aantal bemonsterde bomen	% van ontbladerde bomen				
		0* geen	1* licht beschadigd	2* beschadigd matig	3+4* zwaar beschadigd of dode bomen	2+3+4
België	3.283	44,2	38,8	15,9	1,1	17,0
Buurlanden						
Duitsland	13.178	37,8	41,2	19,6	1,4	21,0
Frankrijk	10.740	42,1	34,6	21,6	1,7	23,3
Luxemburg	1.176	39,2	35,5	23,5	1,8	25,3
Nederland	4.675	47,9	21,1	28,2	2,8	31,0
Verenigd Koninkrijk	8.807	33,8	45,1	19,5	1,6	21,1
EEG	97637	45,1	35,5	17,3	2,1	19,4

Bron : Economische Commissie voor Europa van Verenigde Naties en Europese Commissie (DG VI - Gemaakt door BFH)

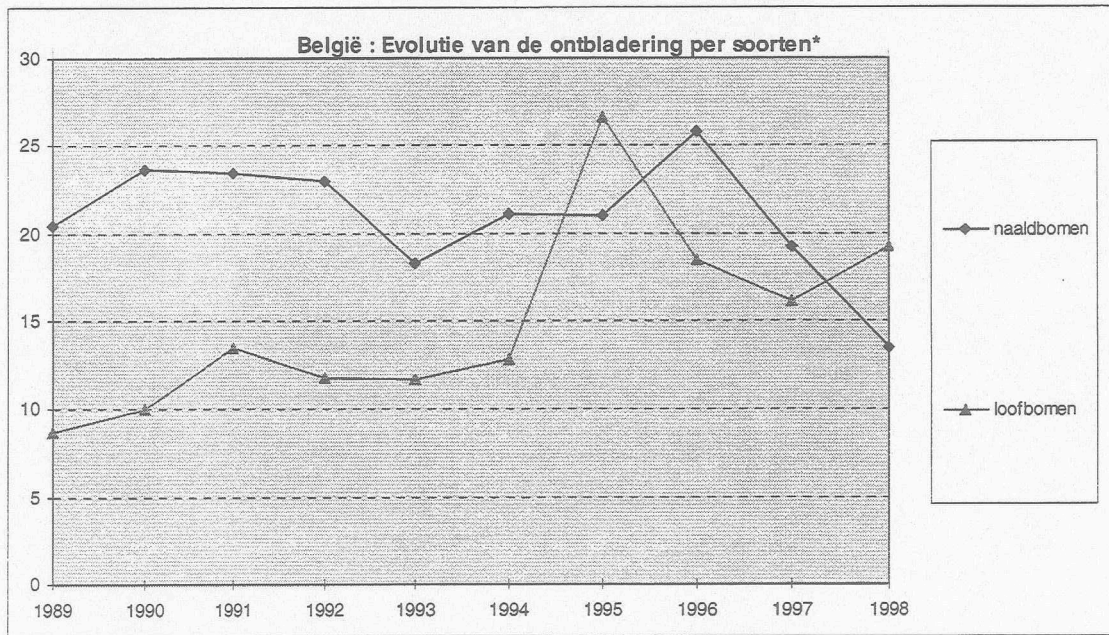
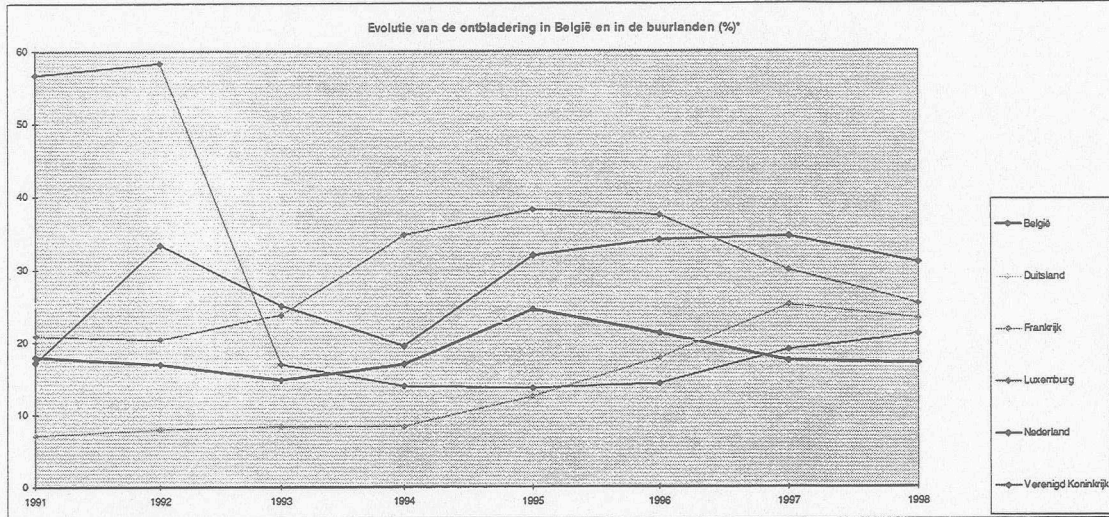

Evolutie van de ontbladering in België en in de buurlanden (%)*

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
België	17,9	16,9	14,8	16,9	24,5	21,2	17,4	17,0
Duitsland	25,2	26,4	24,2	24,4	22,1	20,3	19,8	21,0
Frankrijk	7,1	8,0	8,3	8,4	12,5	17,8	25,2	23,3
Luxemburg	20,8	20,4	23,8	34,8	38,3	37,5	29,9	25,3
Nederland	17,2	33,4	25,0	19,4	32	34,1	34,6	31,0
Verenigd Koninkrijk	56,7	58,3	16,9	13,9	13,6	14,3	19,0	21,1

*Redelijke ontbladering tot totale ontbladering: grootte klasse 2+3+4

Bron : ECE-VN en Europese Commissie (DG VI - Gemaakt door BFH)

Landschap

Bodemgebruik in km²

België

		1980	1990	1991	1992	1993	1994
1	Totale landbouwgronden	18.271,59	17.569,59	17.505,16	17.452,19	17.386,03	17.341,64
	waarvan :						
1.1	- Akkerland	7.345,53	7.593,63	7.733,31	7.960,04	8.073,74	9.353,75
1.2	- Permanente teeltgronden	155,78	177,47	185,94	201,01	207,54	214,52
1.3	- Permanente weiden en grasland	6.663,79	5.785,72	5.564,29	5.275,40	5.262,22	4.068,67
1.4	- Andere landbouwgronden, n.e.g.	4.106,49	4.012,77	4.021,62	4.015,74	3.842,53	3.704,70
	a)						
2.1	Bossen en andere beboste gronden	6.095,59	6.097,44	6.091,68	6.093,53	6.088,34	6.083,64
3	Bebouwde gronden en terreinen	4.343,06	5.069,91	5.026,37	5.069,83	5.142,33	5.201,70
	waarvan :						
3.1	- Woongebied	1.526,21	1.996,84	1.821,74	1.831,21	1.870,66	1.911,13
3.2	- Nijverheidsgebouwen en -terreinen (andere dan 3.3. hieronder)	342,16	413,40	425,70	438,43	450,58	459,04
3.3	- Steengroeven, putten, mijnen, enz.	47,21	40,48	43,28	45,48	45,14	45,19
3.4	- Handelsgebouwen en - terreinen	44,10	114,80	116,94	120,95	123,90	126,30
3.5	- Openbare gebouwen en terreinen behalve vervoer-, telecommunicatie- en technische voorzieningen.	111,04	176,45	173,74	176,75	186,67	184,18
3.6	- Terreinen voor gemengd gebruik	112,03	133,41	127,71	128,61	129,75	130,01
3.7	- Terreinen voor vervoer en telecommunicatie	1.708,77	1.773,07	1.894,15	1.899,53	1.903,14	1.909,66
3.8	- Terreinen voor technische voorzieningen.	7,31	14,08	14,51	14,80	15,86	16,41
3.9	- Recreatiegebied en andere open ruimte.	444,23	407,38	408,60	414,07	416,63	419,78
4-5-6	Andere n.e.g.	1.567,76	1.541,06	1.654,79	1.662,45	1.661,30	1.651,02
	d)						
7	Wateroppervlaktes	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00
	e)						
1-6	GRONDOPPERVLAKTE	30.278,00	30.278,00	30.278,00	30.278,00	30.278,00	30.278,00
1-7	TOTALE OPPERVLAKTE	30.528,00	30.528,00	30.528,00	30.528,00	30.528,00	30.528,00

a) inbegrepen een beperkte oppervlakte bosgrond in de landbouwbedrijven en bouwland dat niet werd opgenomen in de landbouwtelling omdat er geen productie voor de verkoop plaats vindt.

b) behalve verspreide landbouwgebouwen.

c) inbegrepen een gedeelte van de waterlopen

d) Vennen, heiden, moerassen, woeste gronden, rotsen, stranden en duinen

e) schatting van de OESO

Bron : N.I.S. en Kadaster. Berekeningen N.I.S. volgens de definities van OESO/Eurostat

Bodemgebruik in km² (vervolg)

België

		1995	1996	1997	1998	1999	2000
1	Totale landbouwgronden	17.297,71	17.251,22	17.207,58	17.157,71	17.115,93	17.067,47
	waarvan :						
1.1	- Akkerland	8.504,43	8.386,62	8.484,08	8.543,90	8.537,32	8.634,76
1.2	- Permanente teeltgronden	218,13	219,21	226,02	237,28	238,92	233,17
1.3	- Permanente weiden en grasland	4.948,80	5.132,97	5.108,38	5.113,68	5.147,31	5.055,24
1.4	- Andere landbouwgronden, n.e.g.	3.626,35	3.512,42	3.389,10	3.262,85	3.192,38	3.144,30
2.1	Bossen en andere beboste gronden	6.083,45	6.081,51	6.082,51	6.077,54	6.076,18	6.071,92
3	Bebouwde gronden en terreinen	5.335,73	5.398,04	5.393,94	5.442,44	5.551,11	5.640,13
	waarvan :						
3.1	- Woongebied	2.010,46	2.054,57	2.037,60	2.079,57	2.160,57	2.220,96
3.2	- Nijverheidsgebouwen en -terreinen (andere dan 3.3. hieronder)	466,74	475,37	483,86	490,90	499,69	507,20
3.3	- Steengroeven, putten, mijnen, enz.	43,64	41,11	37,79	37,56	37,12	37,14
3.4	- Handelsgebouwen en - terreinen	131,50	133,89	133,22	135,39	137,35	142,10
3.5	- Openbare gebouwen en terreinen behalve vervoer-, telecommunicatie- en technische voorzieningen.	192,76	193,96	195,23	191,37	199,14	200,90
3.6	- Terreinen voor gemengd gebruik	135,88	135,42	134,54	128,74	129,04	135,22
3.7	- Terreinen voor vervoer en telecommunicatie	1.916,76	1.922,66	1.927,49	1.931,65	1.936,93	1.941,88
3.8	- Terreinen voor technische voorzieningen.	17,34	18,02	19,01	20,33	21,19	22,44
3.9	- Recreatiegebied en andere open ruimte.	420,65	423,04	425,20	426,93	430,08	432,30
4-5-6	Andere n.e.g.	1.561,11	1.547,23	1.593,97	1.600,31	1.534,78	1.498,48
7	Wateroppervlaktes	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00	250,00
1-6	GRONDOPPERVLAKTE	30.278,00	30.278,00	30.278,00	30.278,00	30.278,00	30.278,00
1-7	TOTALE OPPERVLAKTE	30.528,00	30.528,00	30.528,00	30.528,00	30.528,00	30.528,00

a) inbegrepen een beperkte oppervlakte bosgrond in de landbouwbedrijven en bouwland dat niet werd opgenomen in de landbouwtelling omdat er geen productie voor de verkoop plaats vindt.

b) behalve verspreide landbouwgebouwen.

c) inbegrepen een gedeelte van de waterlopen

d) Vennen, heiden, moerassen, woeste gronden, rotsen, stranden en duinen

e) schatting van de OESO

Bron : N.I.S. en Kadaster. Berekeningen N.I.S. volgens de definities van OESO/Eurostat

Bodemgebruik (vervolg)

België

		1980-1990	1990-2000	1980%	1990%	2000%
1	Totale landbouwgronden	-4%	-2%	60%	59%	58%
	waarvan :					
1.1	- Akkerland	+3%	+6%	24%	24%	25%
1.2	- Permanente teeltgronden	+14%	+22%	1%	0%	1%
1.3	- Permanente weiden en grasland	-13%	-13%	22%	21%	19%
1.4	- Andere landbouwgronden, n.e.g.	a) -2%	-1%	13%	13%	13%
2.1	Bossen en andere beboste gronden	+0%	-0%	20%	20%	20%
3	Bebouwde gronden en terreinen	b) +17%	+4%	14%	16%	17%
	waarvan :					
3.1	- Woongebied	+31%	+2%	5%	6%	7%
3.2	- Nijverheidsgebouwen en -terreinen (andere dan 3.3. hieronder)	+21%	+14%	1%	1%	1%
3.3	- Steengroeven, putten, mijnen, enz.	-14%	-2%	0%	0%	0%
3.4	- Handelsgebouwen en - terreinen	+160%	+17%	0%	0%	0%
3.5	- Openbare gebouwen en terreinen behalve vervoer-, telecommunicatie- en technische voorzieningen.	+59%	+8%			
				0%	1%	1%
3.6	- Terreinen voor gemengd gebruik	+19%	-4%	0%	0%	0%
3.7	- Terreinen voor vervoer en telecommunicatie	c) +4%	+4%	6%	6%	6%
3.8	- Terreinen voor technische voorzieningen.	+93%	+22%	0%	0%	0%
3.9	- Recreatiegebied en andere open ruimte.	-8%	-2%	1%	1%	1%
4-5-6	Andere n.e.g.	d) -2%	+17%	5%	5%	5%
7	Wateroppervlaktes	e) 0%	0%	1%	1%	1%
1-6	GRONDOPPERVLAKTE	0%	0%	99%	99%	99%
1-7	TOTALE OPPERVLAKTE	0%	0%	100%	100%	100%

a) inbegrepen een beperkte oppervlakte bosgrond in de landbouwbedrijven en bouwland dat niet werd opgenomen in de landbouwtelling omdat er geen productie voor de verkoop plaats vindt.

b) behalve verspreide landbouwgebouwen.

c) inbegrepen een gedeelte van de waterlopen

d) Vennen, heiden, moerassen, woeste gronden, rotsen, stranden en duinen

e) schatting van de OESO

Bron : N.I.S. en Kadaster. Berekeningen N.I.S. volgens de definities van OESO/Eurostat

Bodembezetting in km²

	2000			
	BEL	VLA	BRU	WALL
1. Bebouwde gronden en terreinen (a)	5 640	3 304	125	2 211
<i>waarvan :</i>				
1.1 -Woongebied	2 221	1 386	43	792
1.2 -Nijverheidsgebouwen en -terreinen (andere dan 1.3 hieronder)	507	348	9	150
1.3 -Steengroeven, putten, mijnen, enz.	37	15	0	22
1.4 -Handelsgebouwen en -terreinen	142	89	8	45
1.5 -Openbare gebouwen en terreinen behalve vervoer-, telecommunicatie- en technische voorzieningen	201	121	10	70
1.6 -Terreinen voor gemengd gebruik	135	62	1	72
1.7 -Terreinen voor vervoer en telecommunicatie	1 942	1 030	35	877
1.8 -Terreinen voor technische voorzieningen	22	15	0	7
1.9 -Recreatiegebied en andere open ruimte	432	237	19	176
2. Andere n.e.g.	24 888	10 218	37	14 633
1-3 TOTALE OPPERVLAKTE	30 528	13 522	162	16 844

(a) behalve verspreide landbouwgebouwen.

Bron : N.I.S. en Kadaster, Berekeningen N.I.S. volgens definities van OESO/Eurostat

Natuur

Natuurgebieden - vergelijking van België met de buurlanden (1996-2000)

	Jaar	België	Nederland	Duitsland	Frankrijk	Verenigd Koninkrijk
Beschermde natuurgebieden- brede definitie (a), met een oppervlakte van minstens 1.000 ha (e)						
- aantal	1999	72	82	1.398	1.341	515
- oppervlakte (in 1.000 ha)	1999	86	232	9.620	7.437	5.000
- oppervlakte van deze natuurgebieden t.o.v. de totale landoppervlakte (%)	1999	2,80%	5,70%	26,90%	13,50%	20,40%
- aantal km ² van deze natuurgebieden per 1000 inwoners (km ² /1000 inwoners) (f)	1999	0,08	0,15	1,17	1,26	0,84
Best beschermde natuurgebieden (b) (g)						
- aantal	1996	0	15	3	8	0
- oppervlakte (in 1.000 km ²)	1996	0	0,5	0,4	4	0
- oppervlakte van deze natuurgebieden t.o.v. de totale landoppervlakte (%)	1996	0	1,20%	0,10%	0,70%	0
- aantal km ² van deze natuurgebieden per 1000 inwoners (km ² /1000 inwoners)	1996	0	0	0	0,1	0
Mariene reservaten (e)						
- aantal	1999	2	19	49	126	192
Internationaal erkende natuurgebieden (e)						
- aantal biosfeerreservaten	1999	0	1	14	8	13
- aantal werelderfgoedgebieden	1999	0	0	1	2	4
- aantal waterrijke gebieden van internationale betekenis (c)	1999	6	18	31	15	140
Beschermingzones onder de Vogelrichtlijn (h)						
- aantal	2000	36	28	551	112	187
- oppervlakte (km ²)	2000	4.313	3.448	14.121	7.794	7.718
- percentage oppervlakte van deze natuur gebieden t.o.v. de totale landoppervlakte (%)	2000	14,10%	8,30%	4,00%	1,40%	3,20%
Speciale beschermingszones onder de Habitatrichtlijn (d) (h)						
- aantal	2000	102	76	602	652	333
- oppervlakte (km ²)	2000	913	7.330	8.704	15.200	16.885
- percentage oppervlakte van deze natuur gebieden t.o.v. de totale landoppervlakte (%)	2000	3,00%	17,70%	2,40%	2,80%	6,90%

De categorieën van de IUCN (International Union for the Conservation of Nature):

Categorie Ia: de natuurreservaten in de strikte, wetenschappelijke betekenis.

Categorie Ib: wildernisgebied, beschermd gebied dat vooral beheerd wordt in functie van wildernisbescherming.

Categorie II: nationale parken, beschermd gebied dat vooral beheerd wordt in functie van ecosysteembescherming en recreatie.

Categorie III: natuurmonumenten, beschermd gebied, in de eerste plaats beheerd in functie van de bescherming van specifieke natuurlijke kenmerken.

Categorie IV: natuurreservaten, beschermd gebied, beheerd voor de instandhouding van habitats of soorten door middel van actieve beheersingrepen.

Categorie V: beschermde landschappen, in de eerste plaats beheerd voor de instandhouding van het landschap en voor recreatie.

Categorie VI: Regionale landschappen. Beschermd gebied, in de eerste plaats beheerd in functie van een duurzaam gebruik van de aanwezige natuur.

(a) Categorieën I tot en met V van de IUCN.

(b) Categorieën I en II van de IUCN. Dit zijn de natuurgebieden die de hoogste graad van bescherming genieten.

(c) De Ramsar-sites, genoemd naar de Iraanse stad Ramsar waar in 1971 het verdrag gesloten werd dat de eerste aanzet vormde voor de bescherming van vogels in waterrijke gebieden (zogenaamde wetlands) van internationale betekenis.

(d) De Habitatrichtlijn werd uitgevaardigd door de Europese Unie en heeft als hoofddoel de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde fauna en flora.

(e) Bron: World Resources Institute, Direction générale des ressources naturelles et de l'environnement - Centre Scientifique de Gembloux, Instituut voor Natuurbehoud, Brussels Instituut voor Milieubeheer, Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen en Nationale

(f) Berekening NIS op basis van gegevens van World Resources Institute, Eurostat en het NIS.

(g) Bron: OESO.

(h) Bron: Europese Commissie.

Biodiversiteit - België en buurlanden (1999)

	België	Nederland	Duitsland	Frankrijk	Verenigd Koninkrijk
Zoogdieren					
- gekende soorten (aantal)	58	55	76	93	50
- bedreigde soorten (a) (aantal)	6	6	8	13	4
- percentage bedreigde soorten (a) (%)	10,30%	10,90%	10,50%	14,00%	8,00%
- aantal soorten per 10.000 km ²	40	35	23	25	17
Vogels					
- gekende broedende soorten (aantal)	180	191	239	269	230
- bedreigde soorten (a) (aantal)	3	3	5	7	2
- percentage bedreigde soorten (a) (%)	1,70%	1,60%	2,10%	2,60%	0,90%
- aantal broedende soorten per 10.000 km ²	125	120	73	72	80
Reptielen					
- gekende soorten (aantal)	8	7	12	32	8
- bedreigde soorten (a) (aantal)	0	0	0	3	0
- percentage bedreigde soorten (a) (%)	0,00%	0,00%	0,00%	9,40%	0,00%
- aantal soorten per 10.000 km ²	6	4	4	9	3
Amfibieën					
- gekende soorten (aantal)	17	16	20	32	7
- bedreigde soorten (a) (aantal)	0	0	0	2	0
- percentage bedreigde soorten (a) (%)	0,00%	0,00%	0,00%	6,30%	0,00%
- aantal soorten per 10.000 km ²	12	10	6	9	2
Vissen					
- gekende soorten (aantal)			71	53	36
- bedreigde soorten (a) (aantal)	1	1	7	3	1
- percentage bedreigde soorten (a) (%)			9,90%	5,70%	2,80%
Hogere planten (b)					
- gekende soorten (aantal)	1.550	1.221	2.682	4.630	1.623
- endemische soorten (aantal) (c)	1		6	133	16
- bedreigde soorten (a) (aantal)	0	0	3	86	13
- percentage bedreigde soorten (a) (%)	0,00%	0,00%	0,10%	1,90%	0,80%
- aantal soorten per 10.000 km ²	1.073	767	824	1.233	565
Handel in beschermde dier- en plantensoorten					
Jaar waarin het CITES-verdrag in werking trad (d)	1984	1984	1976	1978	1976
Mate waarin aan de CITES-rapportering werd voldaan (in 1997) (d)	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

(a) Sterk bedreigde ("zeer grote kans op uitsterven in het wild in de zeer nabije toekomst"), bedreigde ("grote kans op uitsterven in het wild in de nabije toekomst") en kwetsbare ("grote kans op uitsterven in het wild op middenlange termijn") soorten. Niet-inheemse (ingevoerde) soorten, uitgestorven soorten en soorten waarvan de toestand niet onderzocht werd of onbekend is zijn niet inbegrepen.

(b) Niet inbegrepen zijn de mossen, algen, korstmossen en paddestoelen.

(c) Endemisch: komen enkel voor in dit bepaald land.

(d) Het CITES-verdrag gaat over de handel in beschermde soorten. CITES is de afkorting van Convention on International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora.

Bron: World Resources Institute, Direction générale des ressources naturelles et de l'environnement - Centre Scientifique de Gembloux, Instituut voor Natuurbehoud, Brussels Instituut voor Milieubeheer, Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen en Nationale Plantentuin van België. Het percentage bedreigde soorten werd berekend door het NIS.

Economische activiteiten

Biologische landbouw (1/4)

Aantal bedrijven en oppervlakte besteed aan biologische landbouw

	1987	1991	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Vlaandere									
Aantal bedrijven	72	85	95	93	102	107	128	172	231
Oppervlakte (ha)	417	493	640	739	791	820	1126	2.723	3.393
Wallonië									
Aantal bedrijven	37	50	73	93	126	184	275	414	435
Oppervlakte (ha)	583	807	2.043	2.645	3.470	5.998	10.745	15.792	16.872
België									
Aantal bedrijven	109	135	168	186	228	291	403	586	666
Oppervlakte (ha)	1.000	1.300	2.683	3.384	4.261	6.818	11.871	18.515	20.265
% oppervlakte cultuurgrond		0,1%	0,2%	0,2%	0,3%	0,5%	0,9%	1,3%	1,5%

Bron: Ecocert, Blik & BLIVO, 2001 (<http://www.organic-europe.net>)

Internationale vergelijking (2000)

	Oppervlakte (ha)	Deel van de oppervlakte cultuurgrond (%)
Oostenrijk	271.950	7,96
Italië	1.040.377	7,01
Finland	147.423	6,79
Zweden	171.682	6,25
Denemarken	165.258	6,15
Duitsland	546.023	3,20
Verenigd Koninkrijk	472.515	2,55
Spanje	380.838	1,49
België	20.263	1,47
Nederland	27.820	1,39
Frankrijk	370.000	1,31
Portugal	50.002	1,31
Luxembourg	1.030	0,81
Ierland	32.355	0,75
Griekenland	24.800	0,71
Europese Unie	3.722.336	2,89

Source: Stiftung Ökologischer Landbau (<http://www.soel.de>)

Directe financiële steun aan producenten in de biologische landbouw, 1999

(Ministerieel besluit van 30 maart 1995, gewijzigd)

	Oppervlakte (ha)			Bedrag (Mio BEF)		
	Teelten in omschakeling	Biologische teelten	Totaal	Teelten in omschakeling	Biologische teelten	Totaal
Eénjarige teelten met EG premies	758	784	1.542	6	4	9
Eénjarige teelten zonder EG premies	123	247	370	1	2	4
Weiland	9.106	4.418	13.524	109	31	140
Groententeelten	18	327	345	1	10	10
Meerjarige fruitteelten	21	114	135	1	3	4
Andere, niet gesubsidieerd	540	591	1.131	0	0	0
Totaal	10.566	6.482	17.048	118	50	168

Bron: Ministerie van Landbouw, berekeningen NIS

Biologische landbouw (2/4)

Verklaarde biologische oppervlakten door de gesubsidieerde producenten (1999)

	<u>Eénjarige</u> <u>teelten met</u> <u>EG premies</u>	<u>Eénjarige</u> <u>teelten</u> <u>zonder EG</u> <u>premiës</u>	<u>Weiland</u>	<u>Groenten-</u> <u>teelten</u>	<u>Meerjarige</u> <u>fruitteelten</u>	<u>Andere, niet</u> <u>ge-</u> <u>subsidieerd</u>	<u>Totaal</u>
	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)
Luxembourg	342,4	80,8	5501,0	0,9	0,2	91,2	6016,4
Namen	355,9	45,7	2341,6	57,6	3,3	637,5	3441,5
Luik	248,4	26,0	2062,4	11,2	17,0	37,9	2402,8
Henegouwen	254,6	82,0	741,7	21,6	3,9	129,9	1233,6
Limburg	33,2	18,5	675,6	34,5	21,6	87,7	871,0
West-Vlaanderen	81,2	50,2	177,5	112,1	8,1	24,3	453,4
Oost-Vlaanderen	82,9	27,0	132,8	33,4	0,8	48,1	324,9
Vlaams-Brabant	46,9	19,2	80,2	40,0	63,0	22,8	272,2
Waals-Brabant	41,0	1,6	80,1	0,8	9,2	51,1	183,8
Antwerpen	17,6	7,7	110,2	31,7	8,2	0,3	175,7
België	1542,5	370,0	13524,1	345,0	135,1	1131,4	17048,1
Wallonie	1280,8	247,5	12347,9	93,2	33,5	948,2	14951,0
Vlaanderen	261,7	122,6	1176,3	251,8	101,6	183,2	2097,2

Bron: Ministerie van Landbouw, berekeningen NIS

Statuut van de oppervlakten in hectares (1999)

	<u>in omschakeling</u>	<u>geheel in bio</u>	<u>totaal</u>	<u>deel van de totaal</u> <u>gebruikte</u> <u>oppervlakte</u>
Weiden	10.380,15	5.225,47	15.605,62	2,5%
Akkerbouw	1.106,14	1.070,55	2.176,69	0,3%
Groenteteelt	29,67	308,88	338,55	0,9%
Fruit	67,84	187,07	254,91	1,5%
andere	55,47	84,05	139,52	0,3%
TOTAAL	11.639,27	6.876,02	18.515,29	1,3%

Bron: Ministerie van Middenstand en Landbouw

*Vergelijking met de buurlanden 2,4% in Duitsland, 1,1% in Frankrijk, 1,2% in Nederland en 1,2% in het Verenigd Koninkrijk (bron: Stiftung Ökologischer Landbau).

Oppervlakten per gewest in hectares (1999)

	<u>Wallonie</u>	<u>Vlaandere</u>	<u>België</u>	<u>proportionele</u> <u>verdeling</u>
Weiden	13.960,28	1.645,34	15.605,62	84%
Akkerbouw	1.583,55	593,14	2.176,69	12%
Groenteteelt	67,96	270,59	338,55	2%
Fruit	59,98	194,93	254,91	1%
andere	120,35	19,17	139,52	1%
TOTAAL	15.792,12	2.723,17	18.515,29	100%
%	85%	15%	100%	

Bron: Ministerie van Middenstand en Landbouw

Biologische landbouw (3/4)
Biologische productie: dierlijke sector

	<u>1998</u>	<u>1999</u>	<u>Groei</u>	<u>Deel van bio</u>
	a	b	c	d
Rundvee				
melkkoeien	4.660	6.701	+44%	1,1%
zoogkoeien	5.700	6.969	+22%	1,4%
ander rundvee		5.041		0,3%
totaal		18.711		
Varkens				
zeugen		359		0,1%
mestvarkens		2.177		0,0%
andere varkens		5		0,0%
totaal	2.160	2.541	18%	
Schapen				
melkooien		291		
fokooien		4.082		3,0%
vleeschapen		354		
andere schapen		52		
totaal		4.779		
Geiten				
melkgeiten		957		8,5%
andere geiten		216		
totaal		1.173		
Paardachtigen				
melkmerries		34		
andere paardachtigen		15		
totaal		49		
Pluimvee				
leghennen	10.800	31.093	+188%	0,3%
vleeskippen	17.200	16.512	-4%	0,1%
kalkoenen		22		
struisvogels		45		0,3%
ander pluimvee		1.365		
totaal		49.037		
Hertachtigen				
totaal		158		

Bron: Ministerie van Middenstand en Landbouw

- a) Productie 1998
 b) Aantal dieren onder control op 31/12/1999
 c) (1999-1998)/1998
 d) 1999/telling van 15 mei 1999

Biologische landbouw (4/4)

Aantal erkende deelnemers

aantal deelnemers	<u>Producenten</u> (a)	<u>Verwerkers</u> (b)	<u>Invoerders</u> (c)	<u>Totaal deelnemers</u> (d)
Eind 1997	317	190	23	530
Eind 1998	439	220	33	692
Eind 1999	577	309	39	925

Bron: Ministerie van Middenstand en Landbouw

(a) de productie omvat de verwerking en de eigen conditionering.

(b) verwerking en conditionering van plantaardige producten en samengestelde producten, hoofdzakelijk plantaardige.

(c) invoerders van plantaardige producten en samengestelde producten, hoofdzakelijk plantaardige, ingevoerd uit derde landen.

(d) eenzelfde persoon kan zowel beschouwd worden als producent, verwerker en invoerder.

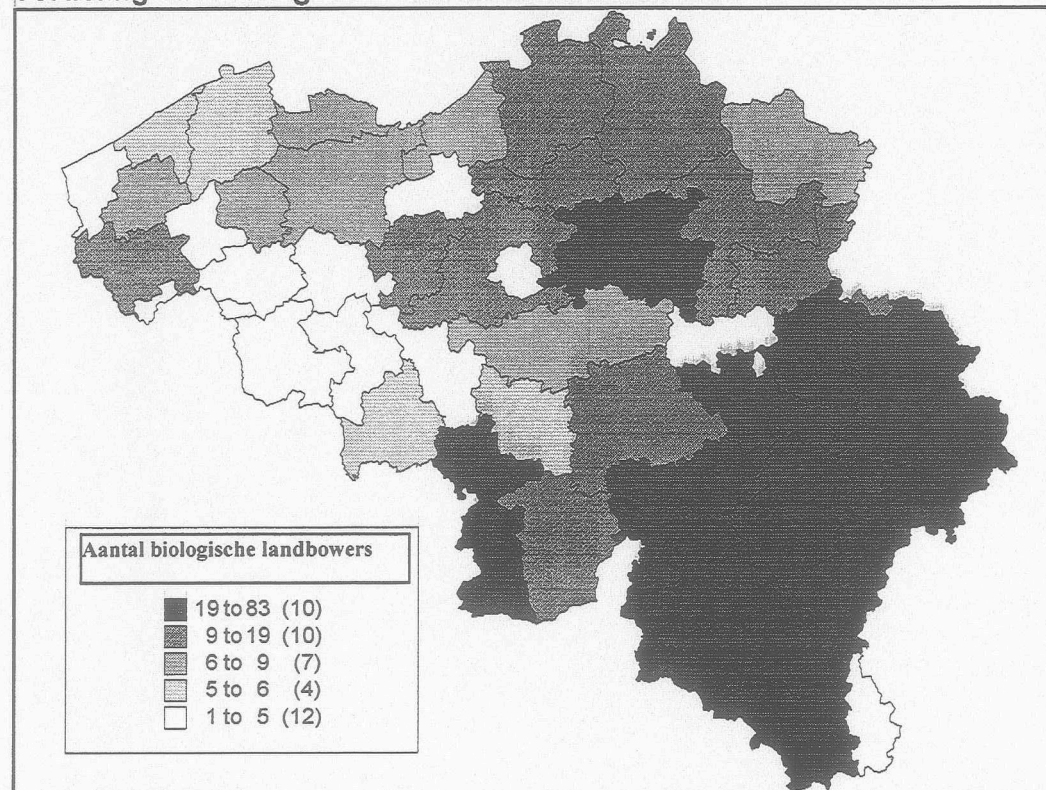
Verkoop van biologische producten in West Europa (miljarden BEF)

	<u>1997</u>	<u>2000*</u>	<u>% totaal verkopen voeding (2000)*</u>
België	2,5	6	1
Duitsland	55	95	2,5
Frankrijk	22	47	1
Nederland	10,7	23	1,5
Verenigd Koninkrijk	13,8	32	1

Bron: ITC - UUNCTAD/WTO-USDA-Sainsbury

* *schatting*

Verdeling van biologische landbouwers in mei 2000

Bron : NIS landbouwtelling

Milieurecht

Milieurecht

Nummer misdrijven geregistreerd door de 3 algemene politiediensten

Soort misdrijf	1996	1997	1998	1999	1999-1998
Nummer gemeenten van de steekproef	578	573	571	574	562
Representativiteit van de steekproef (% bevolking)	97,5%	98,50%	98,32%	98,29%	..
Diverse					
- Opzettelijke brandstichting	3596	3561	3682	3819	+5%
- Nachtlawaai	3579	3920	4086	4181	+1%
Milieudelicten	11473	12882	14153	13765	-3%
- Sluikstorten	5408	5705	6971	7381	+6%
- Andere misdrijven inzake afvalstoffen	556	615	729	578	-21%
- Verbranding in open lucht	627	625	638	592	-8%
- Afvalverwijdering (OVAM)	128	143	173	130	-26%
- <i>Subtotaal (afval)</i>	<i>6719</i>	<i>7088</i>	<i>8511</i>	<i>8681</i>	<i>+2%</i>
- Andere misdrijven inzake milieu	1847	2560	2220	1940	-12%
- Muziek	843	977	1132	1143	+1%
- Geluidshinder: andere	468	459	409	341	-17%
- Nijverheid	125	174	194	159	+18%
- Voertuigen	76	86	86	73	-14%
- Huishoudtoestel	8	12	9	6	..
- <i>Subtotaal (geluidshinder)</i>	<i>1520</i>	<i>1708</i>	<i>1830</i>	<i>1722</i>	<i>-6%</i>
- Algemene preventie	466	493	524	369	-31%
- Oppervlakte water	427	452	522	505	-4%
- Grondwater	102	99	111	100	-11%
- Water: andere vormen	72	83	96	88	..
- Lozingsvergunning	64	33	45	35	..
- Drinkbaar te maken water	6	5	8	9	..
- Zone speciale bescherming	7	9	7	9	..
- Zeewater	2	2	2	2	..
- <i>Subtotaal (water)</i>	<i>680</i>	<i>683</i>	<i>791</i>	<i>748</i>	<i>-6%</i>
- Luchtruim	240	348	277	305	+7%
Misdrijven inzake natuurbehoud	640	587	541	485	-11%
Misdrijven inzake preventie van brand, ontploffing en ongevallen	140	132	94	74	..

Nota: Enkel die delicten waarvoor een proces-verbaal werd opgesteld (zowel voltooide misdrijven als pogingen).

De delicten die door de speciale politie- of inspectiediensten

(milieuadministraties) geregistreerd zijn, worden in deze tabel niet vermeld

Bron: Geïntegreerde Interpolitionele Criminaliteitsstatistiek

Informatie

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek

Waar vindt u de informatie van het N.I.S.?

In vijf grote steden van het land heeft het publiek toegang tot:

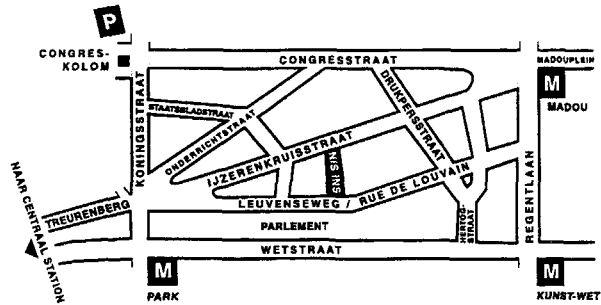
- ◇ Jaarboeken, gespecialiseerde publicaties en een selectie van diskettes en cd-rom's.
- ◇ Een leeszaal, waar men de publicaties van het N.I.S., andere ministeries en Belgische en internationale instellingen kan raadplegen.

Al onze bibliotheken zijn op werkdagen open van 9 tot 12 en van 13 tot 16 uur.

Brussel

Leuvenseweg 44, 1000 Brussel
tel. 02/548 63 65 – 02/548 63 66 fax 02/548 63 67
e-mail : info@statbel.mineco.fgov.be

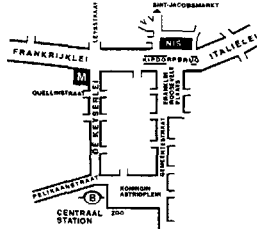
Trein (B) : Centraal Station of station Congres
Metro (M) : lijn 1A en 1B, station Park of Kunst-Wet
lijn 2, station Kunst-Wet of Madou
Tram-Bus : 92, 93, 94 halte Park
65, 66 halte Drukpersstraat
29, 63 halte Congres
Parking (P) : Administratief Centrum (betaalparking)

Antwerpen

Italiëlei 124 - bus 85, 2000 Antwerpen
tel. 03/229 07 00 fax 03/233 28 30
e-mail : info.antwerpen@statbel.mineco.fgov.be

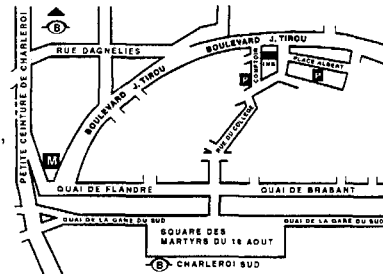
Trein (B) : Centraal Station
Metro (M) : halte Opera
Tram-Bus : vlakbij (Fr. Rooseveltplaats)

Charleroi

Centre Albert, place Albert 1er, 8ste verd., 6000 Charleroi
tel. 071/ 32 44 72 fax 071/ 32 44 71
e-mail : info.charleroi@statbel.mineco.fgov.be

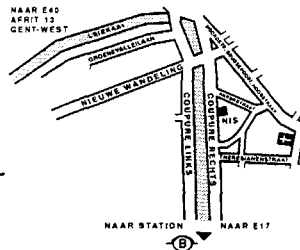
Trein (B) : Charleroi Sud, 10 min van het station (Place Buisset,
Rue du Collège, Rue de Marchienne)
Bus : halte Tirou
Autoweg : kleine ring van Charleroi - uitrit Gare du Sud
Parking (P) : betaalparking tegenover het NIS

Gent

Coupure rechts 620, 9000 Gent
tel. 09/267.27.00 fax 09/267.27.29
e-mail : info.gent@statbel.mineco.fgov.be

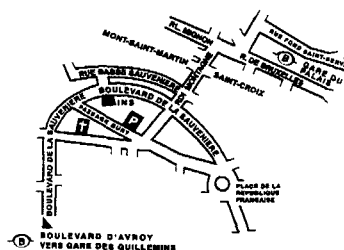
Trein (B) : Gent St.-Pieters
Tram-Bus : 40, 43 halte Theresianenstraat
Autoweg : gemakkelijk bereikbaar langs E40 (uitrit 13 -
Gent-West/Drongen)
Parking (P) : op de "Coupure Rechts"

Luik

Bd de la Sauvenière 73-75, 4020 Luik
tel. 04/223.84.11 fax 04/222 49 94
e-mail : info.liege@statbel.mineco.fgov.be

Trein (B) : station Guillemins of Palais
Tram-Bus : (Guillemins) 1 et 4 halte Sauvenière
Parking (P) : Neujean (op 20 m - zelfde straatkant)
Mercure (tegenover)

Het N.I.S. verspreidt tal van producten die de Belgische socio-economische realiteit in cijfers weergeven.

Al deze producten, opgenomen in onze catalogus, kunt u verkrijgen in onze regionale centra of bij onze dienst documentatie - verkoop in Brussel. Onze catalogus wordt u op eenvoudige aanvraag toegestuurd. (zie adressen hiernaast) .

Een keuze uit onze gegevens en de lijst van onze publicaties vindt u eveneens op onze website:
<http://statbel.fgov.be>

Andere publicatie met betrekking over het milieu

Motorvoertuigenpark

Op basis van het bestand van de ingeschreven voertuigen bij het Ministerie van Verkeerswezen publiceert het NIS in deze brochure verschillende tabellen met de verdeling per provincie van het hele motorvoertuigenpark volgens ouderdom van het voertuig, per categorie (personenwagens, autocars, autobussen, voertuigen voor het goederenvervoer, trekkers, motorfietsen, speciale voertuigen) per merk en type voertuig, of per soort gebruikte brandstof. Een tabel geeft ook informatie over de verdeling per gemeente van de verschillende categorieën voertuigen. - *Jaarlijks*

Enkele andere publicaties

Algemene Publicaties

Regionaal Statistisch Jaarboek
Statistisch tijdschrift – *Maandelijks*

Grondgebied en leefmilieu

Statistiek van de bodembezetting (diskette)

Bevolking

Huishoudens en familiekernen – *Jaarlijks*
Totale bevolking op 1 januari - *Jaarlijks*

Samenleving

Verkeersongevallen – *Jaarlijks*
Huishoudbudgetenquête – *Jaarlijks*

Economie en financiën

Verkoop van onroerende goederen – *Jaarlijks*

Landbouw

Land- en tuinbouwtelling op 15 mei - *Jaarlijks*

Industrie

Industriële productie en bouwbedrijf -
maandelijks

Handel, diensten en vervoer

Compendium Informatiemaatschappij -
Jaarlijks
Binnenlandse handel - *Jaarlijks*

2.1.7 Inhoud van het NIS

De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS. De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS. De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS. De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS.

De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS. De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS. De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS.

Andere publicaties met betrekking over het NIS

Publicaties van de NIS

De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS. De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS. De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS.

Publicaties van andere instellingen

De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS. De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS. De NIS is een wet die de basis legt voor de oprichting van de NIS.

Eerste uitgave

Gedrukt door de
drukkerij van het NIS
B-1000 Brussel

November 2001